

HERTOGPOST september 2013

Maandblad van de 's-Hertogenbossche Filatelistenvereniging

25^e jaargang nummer 8

Geachte leden,

Hierbij nodigen wij u uit voor de bijeenkomst op donderdag 26 september a. s. in zaal 1 van sociaal cultureel centrum 'De Helftheuvel', Helftheuvelpassage 115, 5224 AC te 's-Hertogenbosch. Aanvang 20.00 uur.

Agenda bijeenkomst 26 september 2013

1. Opening, verslag 22 augustus j. l., ingekomen stukken en mededelingen
2. Verkoop
3. 'Koninkrijk der Nederlanden, 1813-2013, periode 1e emissie (1852)', lezing door Ruud Verberne
4. Verloting
5. Rondvraag
6. Sluiting

In deze Hertogpost o. m.:

- ❖ Henry Guyot en het Groningse doveninstituut
- ❖ Albumblad: Jan Hessels
- ❖ Stampke en Jeroen Bosch
- ❖ Het jaarboekje over 1981 vertelt
- ❖ Leeswijzer: 'Het boek Arts'
- ❖ Hoe kan ik de Post foppen?

Bijgevoegd bij dit nummer van Hertogpost is de brochure van de Grote Najaarsveiling op 12 oktober a. s. Het is een opwekking aan de leden om te komen en te kopen. U kunt de brochure ook doorspelen aan eventuele klanten die (nog) niet lid zijn van de vereniging. Tijdens de bijeenkomst op 26 september liggen er ook nog voldoende exemplaren om mee te nemen en te verspreiden naar allerlei mogelijke adressen.

Vanaf 28 september staat de kavellijst op de website hertogpost.nl. En op de ochtend van de veiling liggen er gedrukte kavellijsten klaar.

Het aanbod mag gerust als **SPECTACULAIR** worden betiteld!

Veilingmeester Anne van Driel doet graag weer een beroep op vrijwilligers om tijdens de kijkochtend en veiling hand- en spandiensten te verrichten. U kunt zich tijdens de bijeenkomst op 26 september bij hem aanmelden.

VERSLAG VAN DE BIJENKOMST OP 22 AUGUSTUS 2013

1. Om precies 20.00 uur zitten we met zijn allen startklaar om aan het nieuwe postzegelseizoen te beginnen. Er heerst een gretige stemming en we tellen uiteindelijk 80 aanwezige leden. Klaar voor de Wilde Veiling. Bericht van verhinderd is binnengekomen van de heren H. Jansen, P. Voestermans, A. van Driel en B. Mekking. We verheugen ons over de aanwezigheid van een nieuw lid: de heer P. van Wijnen uit 's-Hertogenbosch. Vanaf de vorige ledenvergadering is ook de heer K. Spierings toegetreden tot onze vereniging. Beide heren zijn van harte welkom en we wensen hen veel postzegelplezier.

Maar er is ook een minder vreugdevol bericht: we hebben een mail ontvangen met de mededeling, dat de heer J. Huisman uit 's-Hertogenbosch onlangs is overleden. De aanwezige leden nemen één minuut stilte in acht.

2. Over het verslag van de vorige bijeenkomst van 27 juni zijn geen opmerkingen. De tweede secretaris wordt bedankt voor zijn inspanningen. De voorzitter maakt ook nog een keer melding van de grote verzamelbeurs op 1 en 2 november a. s. U kunt zich nog opgeven om ook achter een kraampje te gaan zitten op die dagen met allerlei verzamelobjecten.

3. En dan starten we met de Wilde Veiling. Het is echt dringen geblazen bij de (natuurlijk) veel te korte kijkmomenten bij de tafels. De voorzitter maant ons toch om de tijd in acht te nemen, willen we vanavond niet al te laat thuis komen. De veiling speelt zich af in een strak en snel tempo. Er wordt veel verkocht. En ik constateerde blijde gezichten zowel bij de verkopers als bij de kopers. Een ouderwetse gezellige en fanatieke sfeer, in de goede betekenis van het woord. Ruim 450 kavels komen onder de bekende hamer.

4. Van de rondvraag wil niemand gebruik maken: we gaan afrekenen en naar huis. Het loopt immers al tegen de klok van 23.00 uur. Een bijzondere avond.

René Kok, secretaris

**'s-Hertogenbossche Filatelistenvereniging opgericht 8 oktober 1930
Inschrijving Kamer van Koophandel Oost-Brabant, nummer 40216509**

**Secretaris René Kok, Jacq Perkstraat 45, 5242 GA Rosmalen
telefoon 073 – 523 04 79 E-mail: secretaris@hertogpost.nl**

**Redacteur Hertogpost Huber van Werkhoven: tel. 073 – 613 24 38
E-mail: redactie@hertogpost.nl**

**ING rek.nr. 1 087 984 t. n. v. 's-Hertogenbossche Filatelistenvereniging
de jaarcontributie bedraagt € 35**

**Bibliothecaris tel. 073 – 657 02 29 E-mail: bibliotheek@hertogpost.nl
Website: www.hertogpost.nl E-mail: info@hertogpost.nl**

MEDEDELINGEN VAN HET SECRETARIAAT

De **volgende bijeenkomst** van de vereniging is op donderdag 24 oktober a. s. om 20 uur in SCC De Helftheuvel. Zaal 1 is om 19 uur open.

De grote najaarsveiling op zaterdag 12 oktober komt in de plaats van de postzegelinstuif/ruilbeurs die oorspronkelijk op deze datum was gepland.

Kees van den Hoek is al meer dan 20 jaar lid van onze vereniging. Hij is nu 81 jaar en mag van de dokter niet meer autorijden. Toch zou hij graag de ledenbijeenkomsten blijven bezoeken. Wie is zo vriendelijk hem bij gelegenheid op te halen en weer thuis te brengen. Hij woont Korte Weide 7, 5397AN Lith. Telefoon: 0412-481 641.

Dennis Buob (30) woont in Zwitserland en is op zoek naar een **ruilpartner**. Hij verzamelt een veelheid aan thematische onderwerpen. In de aanbidding heeft hij oude en nieuwe zegels uit Zwitserland, Liechtenstein, Oostenrijk en Duitsland. Zijn email-adres: asterix@gmail.com. Zijn huisadres: Bachtelstrasse 20, 8640 Rapperswill, Zwitserland.

De **Postex** vindt plaats op 18, 19 en 20 oktober a. s. in de Americahal te Apeldoorn.

Tachtig leden hebben het formulier van de **verenigingsenquête** ingevuld. De verwerking vergt enige tijd en het bestuur wil goed kennis nemen van de inhoud. Opvallend is dat uit de resultaten een bijzonder positief beeld naar voren komt. In Hertogpost van november a. s. kunt u er meer over lezen.

-0-0-0-

BIEDKAARTEN 42 en 45 GEZOCHT

Wie heeft na afloop van de Wilde Veiling van 22 augustus 2013 per ongeluk de biedkaarten 42 en 45 mee naar huis genomen? Aan het begin van de avond had de vereniging geen enkele biedkaart. Ze bleken in een kast van andere Helftheuvelgasten verstopt te staan - tussen rode, Chinese woordenboeken. Verder geen vragen alstublieft. Met de echte biedkaarten kon de veiling toch nog rustig en snel verlopen.

Na afloop van de Wilde Veiling zijn de biedkaarten - van onze helpers achter de kaveltafel - in de hectiek van kavels ophalen waarschijnlijk onder een stapel aankopen beland en vervolgens ongemerkt door twee kopers meegenomen.

U heeft een gevonden biedkaart al op 14 september tijdens de instuif teruggegeven? Hartelijk dank.

Op 26 september is er een bijeenkomst met verkoping. Dan zijn ze echt nodig. Wilt u de gevonden biedkaart 42 en 45 aan een van de bestuursleden geven?

Marten Tilstra

HET JAARBOEKJE OVER 1981 VERTELT

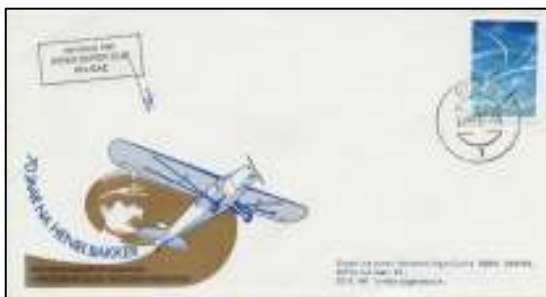


Na bestudering van de financiële en commerciële haalbaarheid [!] krijgt het bestuur in oktober van de ledenvergadering toestemming om 'Het boek Arts' als herdruk uit te geven (zie ook de Leeswijzer op pag. 18).

Omdat de kosten dit jaar 30% hoger liggen dan in 1980 is de contributie van f25 naar f30 gestegen.

Een initiatief uit 1980 wordt uitgevoerd: er zijn twee regiovergaderingen gehouden om zo meer contact met omliggende verenigingen te krijgen.

De speciale 'Henri Bakker herdenkingsvlucht' wordt in augustus vanaf Gilze-Rijen uitgevoerd. Natuurlijk met speciale post en heel veel vrijwilligerswerk.



Rondzenddienst. Er zijn zoveel deelnemers dat drie secties gesplitst moeten worden. Nu zijn er 31 secties. Nieuw sectiehoofd is bijvoorbeeld de heer H.G. Planten. Er zijn weer postfrisse zegels tegen 'ongebruikte met plakker' geruild. 'Dit strafbare feit zal als zodanig worden behandeld. Per direct ontzetten uit het lidmaatschap en met naam en toenaam melden aan de Bond'.

De bibliotheek heeft dit jaar één(!) boek uitgeleend.

De huidige secretaris M.L.P.G. Teurlings doet aan evalueren. Hij toont de leden het gemiddelde bezoek over de afgelopen zeven jaren en geeft een rangorde aan. Een ruilvergadering scoort het slechtst, de decemberontmoeting het hoogst 'Vanwege de verloting zonder nieten'.

'Uw secretaris stelt het op prijs de door u behaalde resultaten op tentoonstellingen etc. schriftelijk van u te ontvangen'. Er staat inderdaad een 'prijs'-lijst in het jaarverslag.

Over de afdeling Jeugd: de belangstelling is groter geworden, het 45-jarig bestaan wordt gevierd met een clubtentoonstelling in het Provinciehuis.

Marten Tilstra



Vanuit de Wiener Internationale Postwertzeichen Ausstellung (WIPA) 1981 zond Jan Cleij een 'vr. gr. aan de vereniging'.

-0-0-0-

GULLE GULDENZEGELGEVERS

Onlangs kreeg de vereniging van twee leden opnieuw een schenking in guldenzegels. Voor verzenden van Hertogposten. Van mevrouw W. van Ooyen de tegenwaarde van € 12,34 (7 Hertogposten) en van de heer L.C.W. Stevens de tegenwaarde van € 27,36 (15 Hertogposten).

Beide gulle guldenzegelgevers, hartelijk dank!

Onze vrijwilligster mevrouw Jacqueline Spierings heeft nu net voldoende guldenzegels om het september- en oktobernummer van onze Hertogpost nog met guldenzegels te versturen.

Zoals u weet zijn alle guldenzegels vanaf 1 november 2013 ongeldig. Uitspraak hoger beroep kan het plaklevens van uw guldenzegels mogelijk nog rekken. Of de Hertogpost vanaf november 2013 maandelijks en zo mogelijk met eurozegels wordt verzonden of met ons HFV-PostNL contract Partijpost is aan het bestuur. Het bestuur zal bekend maken hoe het met het verzenden van ons verenigingsblad na 1 november 2013 gaat. Toch kan elk lid uiteraard geldige postzegels aan de vereniging blijven schenken, als euro- en klassezegels.

Marten Tilstra



HENRI GUYOT EN HET GRONINGSE DOVENINSTITUUT

door Lex Geijs en Huber van Werkhoven

Als er iemand is met een fijne neus voor brieven die niet alleen filatelistisch interessant zijn maar ook qua inhoud, is het wel Lex Geijs. In het aprilnummer van Hertogpost was aan de hand van enkele door hem ontdekte brieven een 'mission impossible' te volgen (zo kenschetste John Dehé die later in zijn lovende reactie in het maandblad Filatelie) van de eenzame, tot mislukken gedoemde zakenreis in 1935 naar Zuid-Oost-Azië van een Friese vertegenwoordiger in gecondenseerde melk.

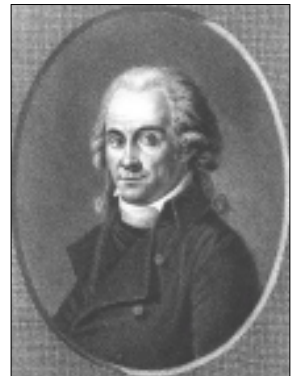
Onlangs wekte de cryptische omschrijving van een kavel bij een inboedelverveiling van het Notarishuis te Arnhem opnieuw de nieuwsgierigheid van Lex Geijs: Diverse oude briefhoofden A. T. P.' (d.w.z. à tout prix = doe maar een bod).

'Dus toch maar even naar Arnhem gereden om te kijken wat achter die omschrijving schuilde.' Geijs schrijft erover: 'Niet te filmen! Een stapel uitgevouwen brieven, alle gericht aan hetzelfde adres in Groningen. Niks oude briefhoofden, maar een hele correspondentie van eind 1700 tot midden 1800.

Bod gedaan en de hele doos mee naar mijn 'hol' (ook wel zolderkamer genoemd door mijn vrouw). Zo had ik een verzameling van ruim tachtig brieven en omslagen gekocht, alle gericht aan het 'Instituut tot onderwijzing van doven en stommen' te Groningen. Slechts met één Google muisklik was eenvoudig het hoe, wat, waar en waarom uit te vinden van dit instituut.

De verzameling bevatte veel complete vouwbrieven die een interessant beeld geven van de toenmalige situatie. Een gedeelte van de brieven is echter in het archief gebleven, zodat alleen de omslagen daarvan bij de verzamelaar terecht kwamen. Gelukkig staan op de meeste omslagen de gegevens van herkomst, verzenddata, porten e. d. vermeld.'

Het betreft correspondentie naar het eerste Nederlandse doveninstituut, dat werd opgericht op initiatief van de Groningse predikant Henri Daniel Guyot. Deze werd geboren in 1753 in het gehucht Trois Fontane nabij de stad Luik. Hij studeerde aan de hogeschool te Franeker. Vanaf 1781 was hij predikant van de Waalse gemeente in Groningen. Omdat hij het belangrijk vond dat ook doven onderwijs zouden kunnen krijgen, richtte hij samen met enkele anderen in 1790 in Groningen het eerste Instituut voor Doven in Nederland op.



H.D. Guyot, ca. 1790.

In het begin waren er slechts 14 leerlingen. Guyot stond als leraar zelf voor de klas. Hij ontwikkelde een eigen, beroemd geworden methode, waarbij gebarentaal en woorden niet door elkaar werden gebruikt. De school groeide gestaag en kreeg steun van de provincie en de stad Groningen. In 1815 kreeg Guyot volledige erkenning voor zijn werk van koning Willem I. Hij werd benoemd tot hoogleraar aan de Rijksuniversiteit Groningen en kreeg een hoge koninklijke onderscheiding. Na zijn dood in 1828 volgde zijn zoon Charles Guyot hem op aan het instituut. Reeds in 1829 werd in Groningen ter nagedachtenis aan Henri Guyot een monument opgericht.



In 1840 werd een tweede dovenschool gesticht: het in onze contreien beter bekende Instituut voor Doven in Sint-Michielsgestel.

Het Guyot-monument in Groningen.

Een keuze uit de verzameling brieven



Brief uit 1792, gericht aan Monsieur Guyot. De Waals Hervormde Gemeente was oorspronkelijk afkomstig uit Noord-Frankrijk en de Zuidelijke Nederlanden. De voertaal bleef het Frans. 'Cito', d. w. z. 'Spoed'.



Briefomslag gedateerd 9 november 1809, uit Harlingen 'middags ten vier uur verzonden'. De brief werd vervoerd per trekschuiten over de route Harlingen-Dokkum-Stroobos-Groningen. Voor ieder traject plaatsten de schippers krijstrepen om het port per traject aan te geven. De verticale strepen staan voor 1 stuiver, de horizontale strepen voor een halve stuiver.



Brief verzonden op 21 februari 1817 door de Directeuren van het Departement Friesland te Leeuwarden. Zij delen in deze brief mede het verblijf voor Willem Tamsman in het instituut te zullen betalen voor de periode 1 maart tot 18 november 1817, op welke datum Willem 'de volle ouderdom van negen jaren zal bereiken'.(!)

Verschot 9 st
 Heer van Heer
 Van Oost Postmeester
 Van het Instituut tot Opleiding
 Van Dooze- en Schouwmeesters
 te Gouda
 Met f. 62-15-
 verzonden over Amsterdam
 den 13 Augustus 1817
 brief 12 Aug. 1817

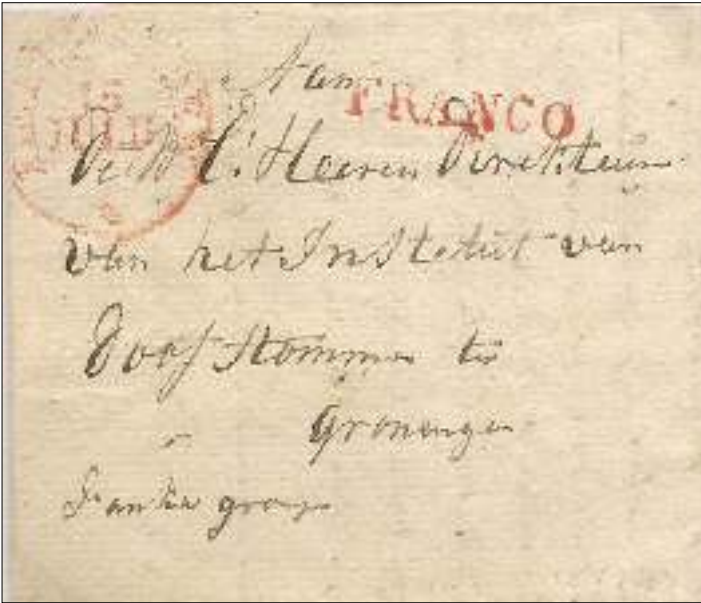
Aangetekend te Dokkum
 Stroobos aangetekend

Briefomslag van een geleidebrief met 'een zakje met f. 62-15' aangetekend verzonden van Gouda over Amsterdam op 12 augustus 1817.

Linksboven : Verschot 9 stuivers (= 9 stuivers vooruitbetaald tot Leeuwarden).

In rood krijt de dubbele porten (aangetekende verzending is dubbel port) voor de trekschuit-trajecten Leeuwarden-Dokkum, Dokkum-Stroobos en Stroobos-Groningen.

Op de achterzijde van de brief : aangetekend Dokkum / Stroobos aangetekend.



Vouwbrief op 15 juli 1833 franco verzonden uit Leeuwarden, met een schrijvend verhaal: Vader Hofstra meldt dat rond zijn woonplaats de rodehond en roodvonk heerst: 'Zowel bij onze vrienden en betrekkingen sterven dagelijks menschen en gehele huisgezinnen worden van de ziekten aangetast.'

Hij vraagt het bestuur om advies of zijn zoon Gijsbertus onder deze omstandigheden wel thuis moet komen voor de vacantieperiode.



Aangetekende vouwbrief vanuit Hoorn verzonden op 18 februari 1849. Geschreven in Schellinghout door de moeder van 'pupil' Trijntje Bakker.

De zomerzegels van 1935

De reputatie van Henri Guyot leidde ertoe dat hij werd vereerd met een postzegel. Deze is onderdeel van de eerste serie Nederlandse zomerzegels uit 1935. Van Konijnenburg maakte een ontwerp naar een portret van de Groningse hoogleraar uit 1827, toen deze ongeveer 74 jaar oud was. Veel gelijkenis met het ongeveer 40 jaar oudere portret van op pag. 6 is er niet.



*Schilderij van H.W. Caspari, 1827. Eerste ontwerp (krijttekening)
van Willem van Konijnenburg.*



*NVPH 274, zomerzegel 1935. H.D. Guyot, grondlegger van het
dovenonderwijs in Nederland.*

De uitvoering van de eerste zomerzegels had tamelijk veel kritiek te verduren. Een achterachterkleinzoon merkte op dat Guyot een gewone rechte neus had en niet het naar beneden hangende reukorgaan, waarmee de ontwerper van de 1½ cents postzegel hem heeft uitgedost.



Een lezer van het Ned. Maandblad voor Philatelie die Prof. Donders, de oogheekundige op de postzegel van 6 cent, persoonlijk had gekend, schreef dat het portret op de zegel in het minst niet op hem lijkt ('de Utrechtse lezers moeten het zegel eens vergelijken met het beeld op het Janskerkhof').

De weduwe van de componist Alphons Diepenbrock, afgebeeld op de postzegel van 5 cent, was ook ontevreden. Zij liet weten dat 'de philatelisten een armzalig verbaasd klein hoofdje te zien krijgen, met gevouwen handjes eronder, alsof Diepenbrock zowat gebedjes prevelend door het leven was gegaan'. De weduwe was namelijk allerminst vergeten dat haar overleden echtgenoot lange tijd had gescharreld met een van zijn vrouwelijke leerlingen. De componist J.Pzn. Sweelinck, die prijkt op de postzegel van 12½ cent, was al drie eeuwen geleden overleden. Hij had geen verre verwanten die zich geroepen voelden commentaar te geven op de manier waarop hun voorvader ditmaal was vereeuwigd.

-o-o-o-

BESTEL UW NIEUWE CATALOGI BIJ DE NIEUWTJESDIENST!

- NVPH 2014 Speciaal Ned & Overzee Postzegelcatalogus
€ 29,90 min 15%
- NVMH 2014 Speciaal Ned. & Overzee Muntentalmanak
(in kleur incl. apart katern Euro's van de EU-landen)
€ 16,95 min 15%

De Nieuwtjesdienst levert eveneens postzegelabonnementen van de meeste Europese landen.

Bij bestellingen via de Nieuwtjesdienst krijgt u altijd 15% korting op filatelistische artikelen van bijv. Davo en Importa.

JAN HESSELS:

HET ENIGE DAT IK GOED KAN IS LEKKER KLETSEN!

door René Kok



Hoogtepunten in het arbeidzaam leven

Vandaag ga ik op bezoek bij Jan Hessels. Een makkelijke prater. Ik hoef niet zo veel vragen te stellen. Jan kijkt (over het algemeen) met plezier terug op zijn arbeidzaam leven. Altijd hard gewerkt in de buitendienst van de elektrotechniek en in de installatietechniek. Een handige jongen dus. Geboren in Vught en nu al weer heel lang (35 jaar) woonachtig in Rosmalen. Kijkt met trots ook terug op de leuke projecten uit die tijd. Zo was hij bijvoorbeeld betrokken bij de installatie van de nieuwe AVRO radiostudio's in

Hilversum, de stuw in Driel (bij Arnhem) en de A(lbert's) C(orner) in Nederweert. Regelmatig was hij ook in het buitenland op pad. In België mocht hij in Heverlee (nabij Leuven) werken aan een bekend motel en wegrestaurant. Ook voor Heineken werd hij op pad gestuurd. Saoedi-Arabië ging helaas vanwege de school(on)mogelijkheden van de kinderen niet door.

Hobby's, naast het werk

Rond 1980 kwam er toch wel een wending in zijn leven: het ging slecht in zijn branche. Jan wilde niet thuis blijven zitten en leidde een afwisselend werkzaam leven. Zo kwam hij onder andere via de gemeente terecht bij het sociaal-cultureel opbouwwerk. Zes jaar lang zette hij zich in voor mensen die, via bijvoorbeeld cursussen, op zoek gingen naar herplaatsing in de maatschappij. En initieerde hij mede de opbouw van een automonteur-opleiding. In die periode kwam er ook wat tijd vrij voor andere hobby's. Jan voelt zich erg verbonden met de Heemkundekring in Rosmalen. Hij vond het een uitdaging om, soms toch wel als kartrekker, mooie historische tentoonstellingen te organiseren. Over allerlei onderwerpen, waaronder eentje over de Tweede Wereldoorlog in Rosmalen. Veel belangstelling kreeg hij dan weer, samen met

andere mensen, voor het onderwerp archeologie. Met als logisch gevolg de opgravingen natuurlijk. Jan kwam daardoor regelmatig in contact met scholen en andere instellingen. Een echt mensen-mens dus.

De postzegels

Jan noemt zichzelf een plaatjesverzamelaar en nadrukkelijk geen filatelist. Maar dat zegt niets over het enthousiasme waarmee hij zich op zijn postzegels stort. Als 12-jarige jongeman (ja 65 (!) jaar geleden) begon hij te verzamelen. Ik heb de indruk, dat hij dat met veel plezier en precisie doet. Secuur sorteert en rubriceert hij. Zo tussendoor vertelt hij me (met wat spijt in de stem), dat hij zijn enthousiasme niet kan overbrengen op zijn kinderen en kleinkinderen: 'Pa, wanneer gooi je dat oud-papier nou eens weg?' Voor sommigen onder ons wellicht herkenbaar? Jan verzamelt vooral Nederland, tot en met 2002. Ook de overzeese gebiedsdelen hebben zijn warme belangstelling. Nog wat trefwoorden uit zijn collectie? Eerste dag enveloppen, aantekenstrookjes, portzegels en nog een heleboel andere 'rotzooi'. Zijn mooiste zegels komen uit het koninkrijk Bhutan (ligt tegen Nepal aan). Als thema-verzamelaar komt hij, weliswaar bescheiden, terug op een andere favoriete hobby: handboogschieten. Wisten jullie dat hij ooit Keizer is geweest van zijn vereniging? Vandaar ook zijn verzameling postzegels met pijlen en bogen en alles wat met handboogschieten te maken heeft.



Tenslotte:

Jan zit al meer dan 25 jaar bij onze vereniging en kijkt daar met heel veel plezier op terug. Hij ambieert zeker geen bestuursfunctie: hij wil op de verenigingsavonden gezellig aan 'zijn eigen tafel' zitten. Dat geeft veel voldoening. Hij vindt dat wij een 'landelijk hoogstaande' vereniging hebben met een heel mooi maandblad. En last but not least: Jan vervult met gepaste trots zijn sectiehoofdschap binnen onze vereniging. Oh ja, dat kan ik ook (zie titel bovenaan): want ik ben wel 'accuraat'.

“OP WELKE MANIEREN KAN IK DE POST FOPPEN?”

Met twinkelende ogen liet Hans Jägers me onlangs enkele enveloppen zien, die met enige speelsheid, maar op niet correcte wijze ter verzending waren aangeboden aan wat op dat moment TNT Post heette. Ze zijn echter zonder problemen bezorgd, alsof er niets bijzonders mee aan de hand was.

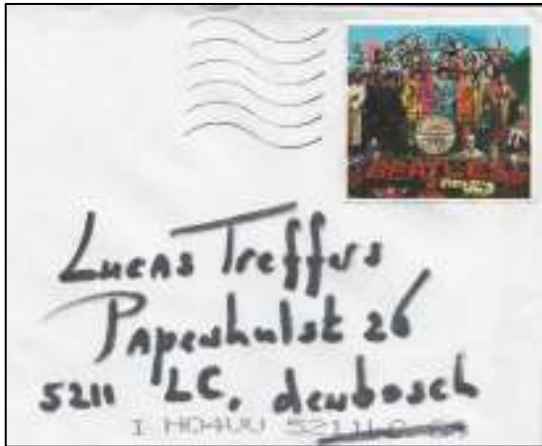
Alle vier zijn ze geadresseerd aan iemand die zich van verschillende namen bediende, maar steeds woonde aan de Papenhulst nr. 26 te 's-Hertogenbosch. Dit pand herbergde oorspronkelijk het ziekenhuis St. Joan de Deo. Na het vertrek van de verplegende broeders kreeg het voormalige ziekenhuis landelijke bekendheid vanwege rumoerige kraakacties. Die slaagden. Tegenwoordig is 't nog steeds het tehuis van de 'Vereniging Papenhulst blijft'.



Kwajongensstreken, daar waren die krakers goed in. En met dat in je achterhoofd kun je de vier brieven in kwestie maar het best bekijken. H. v. W.



“Frankering gecontroleerd”. Ondanks Rubiks kubus en ‘ongeldige postcode’ toch bezorgd.



'Please Mr. Postman'....



'I never had sex with that woman.'



Tenminste vier keer opnieuw op de post gedaan en even zo vaak weer bezorgd.



LEESWIJZER - uit onze bibliotheek

door Ruud Verberne, lid van de Nederlandse Academie voor Filatelie



Tijdens een fietsronde in de afgelopen vakantieperiode in de regio Broek-in-Waterland/ Monnikendam maakten wij mee, dat de kerken in deze plaatsen alle open waren en dat daarin bovendien een aanbod was van tweedehands en antiquarische boeken, soms tegen leuke, soms tegen wat minder aantrekkelijke prijzen. Zo trof ik daar aan de reeds in mijn bezit zijnde Postkroniek van de Stad Rotterdam, voor slechts een halve euro. Maar ook een herdruk van Het brievenpostwezen te 's-Hertogenbosch van A.W.P. Arts, oud-directeur van het toenmalige postdistrict

Den Bosch, uitgegeven als herdruk in 1982 in een oplage van 1.000 stuks door onze eigen vereniging. Voor... de trotse prijs van 7,5 Euro.

Dat laatste exemplaar is natuurlijk ook in onze eigen bibliotheek voorhanden. Het is een must voor elke streekverzamelaar, al was het maar vanwege de reconstructie van de (post)verbindingen van 's-Hertogenbosch in de 18^e eeuw op de binnenkaft. Maar het leuke is, dat dit 185 pagina's tellende boekwerkje ook een schitterend in- en overzicht geeft van alle posthistorische ontwikkelingen van de goede stad 's-Hertogenbosch. In delen en in een hele reeks bijgevoegde bijlagen, van het begin tot de oprichting van de Statenpost in Holland en Westfriesland (1752), dan de periode van de Statenpost en de val van de stad in 1794, vervolgens de periode onder de Bataafse Republiek en het einde van het zelfstandig bestaan van de Bossche post (1804) en dan: varia uit de 19^e eeuw en ten slotte... een overzicht van nog bestaande gebouwen in de stad van 1687 tot 1982, waaronder het enkele jaren geleden gesloten kantoor aan de Kerkstraat.

Wilt u nog eens verwijlen in het postale verleden van 's-Hertogenbosch? Leen het boekje eens bij onze bieb. Het is de moeite waard!

Beste Hertogkinds,



Gebruikt men het woord 'Bosch', dan kan dat betrekking hebben op typisch iets dat uit 's-Hertogenbosch komt: de bossc he bol, de



bossc he koekwaus, bossc he camaval, enz. Of op Jeroen Bosch, een van de alle groo tste Bossc he na ren alle r t i d e n e n m e t e e n w e r e l d w i j d e a l l u r e .

Als derde zoon van de schilder Anthonis van Aken is Jheronimus Anthonisso en van Aken omstre eks 1450 gebo ren in 's-Hertogenbosch aan de Vughtestraat. Vrijwel alle leden van deze toonaangevende familie waren

schilders. 'Jo en' zo als hij ook wel genoemd werd, groeide op in het huis dat zijn vader in 1462 aan de oostzijde van de Markt kochten dat hij 'In Sint Thoenis' noemde. Als je het huis weet te vinden, op de Markt 'de Kleine Winst', kun je op de buitenmuur nog een plaque tte vinden die je daaraan herinnert.

Over zijn jeugd is niets bekend. En eigenlijk over zijn hele leven en werken is maar bar weinig in de archieven te vinden. Als kind heeft hij vermoedelijk de grote brand die de stad in 1463 teisterde mee gemaakt. De brand heeft 4000 huizen in vuur en vlam gezet. Dit zou een reden kunnen zijn waarom in zijn late re sc hilde rwe rke n zo ve el sta dsbranden voorkomen.



In 1480 wordt Jeroen voor eers t ge noe md a ls vijmeester, 'Jeroen de ma eire', in een document waarin wordt verwezen naa ree n oud altaarstuk van de Illu stre Lieve Vrouwe Broederschap, dat zijn vader hem had nagelaten om te beschilderen. Vanaf dit moment is zijn carrière begonnen. Omstre eks de z e l f d e t i j d w o r d t h i j v o o r h e t e e r s t a l s g e h u w d v e r m e l d . H i j t r o u w d e m e t A l e i d v a n d e M e e r v e n n e , d i e a l s b r u i d s s c h a t e n k e l e l a n d e r j e n n i e t v e r v a n ' s - H e r t o g e n b o s c h

meebracht. Daardoor zou hij latere en van de hoogste belastingbetalers worden van de stad. Hij zou doordat huwelijk ook in het bezit komen van het huis 'Inden Salvatoer', nu Markt 61.

Nadat in 1478 zijn vader was overleden, zette Jeroen samen met zijn broer Goessen het familieatelier voort. Een van hun eerste grote werken was een later verloren gegane achterwand voor het hoofdaltaar van de Sint-Janskerk, met als onderwerp

De schepping der wereld. Het bekende schilderij *Tuin der lusten*, bevattende buitenzijde hetzelfde ontwerp. Hieruit kun je afleiden dat Bosch zijn kenmerkende stijl van schilderen al vroeg ontwikkelde in het familieatelier.



Bosch' eigenlijke familienaam was dus Van Aken. Maar vanaf omstreeks 1490 signeerde hij zijn werk met 'Jheronimus Bosch'. Die artiestennaam 'Bosch' is een aanwijzing dat hij op dat moment ook buiten 's-Heertogenbosch bekend was. Maar hij zou ook al gauw de bijnaam 'Den Duvelmakeer' krijgen, vanwege zijn satirische voorstellingen. Hij was vooral van betekenis als vernieuwer van de manier waarop iets kon worden uitgebeeld. Veel onderzoek is gedaan welke schilderijen werkelijk door Jeroen Bosch zelf zijn gemaakt. Het grote mysterie is dan ook dat maar een klein aantal werken met zekerheid aan hem kan worden toegeschreven. Daarnaast zijn er talloze werken



waarvan de echtheid wordt betwist of waarvan men vermoedt dat het om een kopie van een al dan niet verloren gegaan werk van Bosch gaat. Jullie zien wel dat het hele mysterie rond Bosch nog veel vragen tekenen bevat.

In 1516 is Jeroen Bosch overleden. Op 9 augustus van dat jaar vond ter ere van

hem een 'exequie' (uitvaartmis) plaats. Het is niet bekend waaraan hij stierf. Maar in die periode doet een lokale kroniekschrijver melding van een vrijmstige uitraak van pleuritis, waar 'menich mens afstoft' (menig mens aanstierf). Er zijn van na zijn dood drie (zelf)portretten bekend, waarvan ik er een heb afgebeeld bovenaan de tekst.

Meer dan acht echte schilderijen van de grote meester zullen in 2016 in het Jeroen Boschjaar in 's-Hertogenbosch te bezichtigen zijn. Veel instanties en verenigingen spelen daarop in en zijn er nu al mee bezig.

Mochten jullie interesse hebben voor zijn werk, raad ik jullie aan eens te gaan kijken in het Jeroen Bosch Art Centre in de Hinthamerstraat, in de voormalige Sint-Jacobskerk. De moeite van een bezoek zeker waard.

Als je in 2010 na aar onze Hertogpost tentoonstelling bent geweest heb je ook wat werk van hem kunnen bekijken, al waren het

maar de vele velle tjes die toen uitkwamen met Jeroen Bosch als thema.

Veel postzegelen Bosch-plezier toegeewent, Stampke.



POSTSTUK VAN DE MAAND
REBUT IN Nederland en USA



Green Harbor, 19 augustus 1902. Brief met als eerste bestemming London, Engeland. Doorgangsstempel FB New York 20 augustus. Aankomst op 28 augustus.

Tarief: 5 cents per 15 gram. In Engeland belast met een verhoogd port van 5 pence vanwege overgewicht. Stempels: in USA het New York Opera Glass stempel T/25 centimes/N.Y. in 2 cirkels. In Engeland het stempel 5D/F.B. (Foreign Branch), nadien doorgehaald met paars potlood).

De brief is vervolgens via een forwarder, Baring Brothers & Co (ovaal stempel op AZ), doorgezonden naar een nieuw adres in Amsterdam, links boven geschreven; aankomst 30 augustus. Daar belast met een verhoogd port van 25 cent, de tegenwaarde van 5 pence.

De geadresseerde bleek vertrokken (stempel PARTI in kastje, en geschreven tekst op AZ, datum 1.9.1902). Het verhoogd port is daarna 'afgeschreven' te Amsterdam (stempel naast de Nederlandse portzegel).



Achterzijde van de brief.

Toen is de brief via de 'Dienst Onbestelbare Stukken' (stempel REBUT) verstuurd naar de Amerikaanse Rebutendienst (Dead Letter Office Washington), aankomst 24 september.

D. L. O. Washington heeft het adres achterhaald en links boven met inkt geschreven, het zgn. 'Pointed Hand' stempel geplaatst met een geschreven bedrag van 10 cents, zijnde het dubbele van het tekort (het werk van de post moest immers worden betaald) en ten slotte, na verzegelen van de brief (etiket) teruggestuurd naar Green Harbor, aankomst 25 september 1902.

D. v. d. L.

-o-o-o-

VERKOPING DONDERDAG 26 SEPTEMBER 2013

Kavel	OMSCHRIJVING	Cat.	Kwal.	Cat.prijs.	Inzetprijs
NEDERLAND en O. G.					
9.001	Nrs. 1 t/m 3.	NVPH	o	€ 250,00	€ 50,00
9.002	Nr. 48. (Kroningszegel)	NVPH	x	€ 250,00	€ 45,00
9.003	Nrs. 84 t/m 86. (Nr. 84 met plaatfout)	NVPH	o	€ 95,00	€ 15,00
9.004	Nrs. 102 en 103.	NVPH	x	€ 70,00	€ 15,00
9.005	Nrs. 132/133 en 149/162.	NVPH	o		€ 7,50
9.006	Nrs. 139 en 140.	NVPH	xx	€ 25,00	€ 4,50
9.007	Nrs. 141 t/m 143. (kinderzegels 1924)	NVPH	xx	€ 35,00	€ 7,50
9.008	Nrs. 220 t/m 223. (kinderzegels 1928)	NVPH	x	€ 20,00	€ 4,00
9.009	o.a. nrs. 220/223 - 274/277 - 313/317.	NVPH	o		€ 4,50
9.010	Kaartje met o.a. Rembrandt nrs. 229/231.	NVPH	xx/o		€ 6,00
9.011	Nrs. 229 t/m 231. Rembrandt.	NVPH	x	€ 30,00	€ 6,50
9.012	Kaartje met o.a. nrs. 248 t/m 251.	NVPH	xx/x/o		€ 7,50
9.013	Nrs. 346 t/m 349.	NVPH	o	€ 111,25	€ 12,50
9.014	Nrs. 548/541 en 596/600.	NVPH	xx/x		€ 4,00
9.015	Nrs. 561 t/m 567.	NVPH	x		€ 4,00
9.016	Nrs. 568 t/m 572.	NVPH	x		€ 3,00
9.017	Nrs. 578 t/m 581 (van Riebeeck)	NVPH	xx	€ 26,00	€ 4,00
9.018	Nrs. 592 t/m 595 (ITEP)	NVPH	xx	€ 100,00	€ 16,00
9.019	Allerlei zegels tussen nrs. 617 en 1094.	NVPH	xx		€ 4,50
9.020	2 zijdige hoekroltanding R94 t/m R97.	NVPH	x	€ 60,00	€ 12,00
9.021	2 zijdige hoekroltanding R98 t/m R101.	NVPH	x	€ 50,00	€ 10,00
9.022	20 zegels tussen nrs. 978 en 1118.	NVPH	xx		€ 2,50
9.023	22 zegels tussen nrs. 894 en 1097.	NVPH	xx		€ 4,00
9.024	23 zegels tussen nrs. 900 en 1040.	NVPH	xx		€ 2,00
9.025	23 zegels tussen nrs. 941 en 974.	NVPH	xx		€ 3,00
9.026	24 zegels tussen nrs. 941 en 1031.	NVPH	xx		€ 3,50
9.027	Boek "spaar de bomen" compleet.	NVPH	xx		€ 15,00
9.028	29 zegels tussen nrs. 900 en 1015.	NVPH	xx		€ 3,50
9.029	32 zegels tussen nrs. 792 en 1130.	NVPH	xx		€ 3,00
9.030	6 postz. Boekjes tussen nrs. 3 en 12.	NVPH	xx		€ 8,00
9.031	6 verschillende postzegel boekjes.	NVPH	o		€ 6,00
9.032	Prestige boekje 19 (Passie voor postz.)	NVPH	xx	€ 16,00	€ 4,50
9.033	Veelal compl. series meest jaren '60.	NVPH	xx/o		€ 7,00
9.034	Velletje Oeteldonkse Gemintemuzejum.		xx		€ 4,00
9.035	Zak met onafgeweekt.		o		€ 2,50
9.036	LP 12 en LP 13 (meeuwen)	NVPH	o	€ 300,00	€ 60,00
9.037	Automaatstroken (Klussendorf 1989)	NVPH	xx	€ 52,60	€ 5,00
9.038	Blokken met o.a. Legioen en Amphilex.		xx/x/o		€ 55,00
9.039	Bossche gebouwen 10 x 3 zegels.		xx		€ 10,00
9.040	Briefkaarten en poststukken.	NVPH	xx		€ 3,50
9.041	Dubbelboek met modern Nederland.	NVPH	o		€ 20,00
9.042	Gebruikt modern in super stockboek.	NVPH	o	hcw	€ 20,00

9.043	Gebruikt op kaartjes. Ook euro boekjes.		o		€	5,00
9.044	Het sterrenboekje vol verhalen.	NVPH	xx		€	3,50
9.045	Jaarcollectie 1972.	NVPH	xx	€ 17,50	€	2,50
9.046	Kaart met 22 zegels en 2 velletjes.	NVPH	xx		€	4,50
9.047	Kaart met allerlei leuke series	NVPH	x/o		€	24,00
9.048	Koninklijke familie 4 generaties in postz.	NVPH	xx		€	7,00
9.049	10 velletjes nominaal.	NVPH	xx		€	6,50
9.050	101 Dalmatiërs in boekje		xx		€	4,00
9.051	Iets Nederland in blauw stockboek.	NVPH	o		€	2,00
9.052	Indië - Suriname - Curacao.	NVPH	o	hcw	€	16,00
9.053	Antillen 160 verschillende zegels.	NVPH	xx		€	7,50
9.054	Suriname 10 series + 2 blokken.	NVPH	xx		€	5,00
9.055	Suriname nrs. Tussen 1502 en 1534.	Michel	xx	€ 58,50	€	6,00
EUROPA						
9.056	België 90 verschillende zegels.	OBP	o		€	2,50
9.057	België blok 5 met beschadigde hoek	OBP	xx	€ 275,00	€	27,00
9.058	België in bordeaux stockboek.		xx/x	hcw	€	28,00
9.059	België nrs. 356 t/m 362	OBP	x	€ 130,00	€	18,00
9.060	België nrs. Tussen 1198 en 1280.	OBP	xx	€ 49,75	€	4,50
9.061	België nrs. Tussen 996 t/m 1221	OBP	xx	€ 192,00	€	18,00
9.062	België op 5 insteekkaarten.		xx/x/o		€	5,00
9.063	DDR nrs. 261 t/m 270.	Michel	x	€ 170,00	€	17,00
9.064	DDR. Restant in Davo album.		x/o		€	4,50
9.065	Berlijn dubbel verz. 1970/1974 in Ka-Be.		xx/o		€	16,00
9.066	Bohemen en Moravië. Leuk.	Michel	x/o		€	4,50
9.067	Duitsland bezetgebied tussen 182 en 211.	Michel	x/o		€	5,00
9.068	Duitsland bezetgebied tussen 228 en 241.	Michel	x/o		€	3,50
9.069	Duitsland bezetgebied tussen nrs. 8 en 35.	Michel	x/o		€	5,00
9.070	Duitsland jaargang 1984/1985.	Michel	o	€ 79,50	€	7,00
9.071	Duitsland jaargang 1986/1987.	Michel	o	€ 70,60	€	6,00
9.072	Duitsland jaargang 1988/1989.	Michel	o	€ 108,50	€	9,50
9.073	Duitsland o.a. oude Staten en Saarland		xx/x/o		€	22,00
9.074	Duitsland met Reich en DDR.		o		€	5,00
9.075	Duitsland Reichs-Post. Leuk uitzoeken!		o		€	8,00
9.076	Engeland in rood stockboekje.		xx/x		€	7,00
9.077	Europa zegels 34 complete vellen.		xx	zhcw	€	30,00
9.078	Frankrijk Diploma d'Honneur.				€	5,00
9.079	Frankrijk in leuk uitzoekboekje.		o		€	6,00
9.080	Frankrijk in rood stockboek.		xx		€	32,00
9.081	Frankrijk nrs. 183 / 186 (Olympisch 1924)	Yvert	x	€ 45,00	€	6,50
9.082	Frankrijk nrs. 363 t/m 371.	Yvert	xx/x		€	4,00
9.083	Frankrijk nrs. 399 / 403. (403 is x)	Yvert	xx	€ 61,90	€	9,00
9.084	Frankrijk nrs. 489 t/m 493.	Yvert	xx/x		€	7,50
9.085	Frankrijk nrs. 612 t/m 619.	Yvert	xx	€ 14,90	€	3,00
9.086	Frankrijk nrs. 960 t/m 965. (Olympisch)	Yvert	xx/x		€	7,00
9.087	Frankrijk nrs. 970 t/m 974.	Yvert	xx/x		€	3,50

9.088	Frankrijk Rode Kruis zegels 1950 / 1953.	Yvert	xx/x		€ 6,00
9.089	Griekenland in stockboek.				€ 8,00
9.090	Italië nrs. 514 t/m 519.	Michel	x	€ 85,00	€ 7,00
9.091	Liechtenstein nrs. 170 en 211 t/m 213.	Michel	xx		€ 2,50
9.092	Luxemburg nrs. 478/483.	Michel	xx	€ 200,00	€ 30,00
9.093	Luxemburg nrs. 525/530 Caritas 1954.	Michel	xx	€ 40,00	€ 6,50
9.094	Luxemburg nrs. 552/554.	Michel	xx	€ 75,00	€ 10,00
9.095	Luxemburg nrs.252/256 Caritas 1933.	Michel	xx	€ 150,00	€ 22,00
9.096	Oost Europa 12 blokken Europa		xx/o		€ 9,00
9.097	Oostenrijk 5 zegels tussen 933 en 1028.	Michel	xx	€ 65,00	€ 8,00
9.098	Oostenrijk Bosnië/Herzegovina nr. 7.	Michel	o	€ 18,00	€ 3,00
9.099	Oostenrijk Bosnië/Herzegovina nr. 8.	Michel	o	€ 8,00	€ 1,50
9.100	Oostenrijk in stockboek.		xx/x/o	hcw	€ 15,00
9.101	Oostenrijk kleinbogen 2113 en 2158	Michel	xx	€ 26,00	€ 5,00
9.102	Oostenrijk kleinbogen 2187 en 2220.	Michel	xx	€ 34,00	€ 6,00
9.103	Oostenrijk kleinbogen 2222	Michel	xx	€ 30,00	€ 5,50
9.104	Oostenrijk nr. 151 (type 1)	Michel	o	€ 30,00	€ 5,50
9.105	Oostenrijk nrs. 111 t/m 118.	Michel	o	€ 30,80	€ 5,50
9.106	Oostenrijk nrs. 30 t/m 34	Michel	o	€ 35,00	€ 6,50
9.107	Oostenrijk nrs. 35(1) t/m 41(1).	Michel	o	€ 150,00	€ 28,00
9.108	Oostenrijk nrs. 494 t/m 497.	Michel	x	€ 45,00	€ 8,50
9.109	Oostenrijk nrs. 598 t/m 607.	Michel	o	€ 9,30	€ 1,50
9.110	Oostenrijk nrs. 674 t/m 692.	Michel	x	€ 150,00	€ 29,00
9.111	Oostenrijk nrs. 952 t/m 954.	Michel	xx/x	€ 110,00	€ 20,00
9.112	Oostenrijk nrs. 955/956 en 984.	Michel	o	€ 29,00	€ 4,50
9.113	Oostenrijk nrs. 999 t/m 1004.	Michel	xx		€ 2,50
9.114	Oostenrijk tussen 1007 en 1025.	Michel	x	€ 83,00	€ 8,50
9.115	Portugal 6 Europa blokken.				€ 5,00
9.116	Zwitserland 26 postz. boekjes		xx/o		€ 30,00
9.117	Zwitserland 3 series vlinders Juventute.	Michel	o	€ 60,00	€ 6,00
9.118	Zwitserland 5 series Pro Juventute.		xx		€ 4,00
9.119	Zwitserland diverse blokken.		xx/x/o		€ 20,00
9.120	Zwitserland Pro Juventute en UNO.		xx/x/o		€ 18,00
9.121	Zwitserland Pro Patria 1988 t/m 1991.		xx		€ 5,00
WERELD en ALLERLEI					
9.122	Australië in Davo 2002 t/m 2010.		xx/x/o		€ 15,00
9.123	Australië in Davo tot 2002 incl. Staten.		xx/x/o		€ 25,00
9.124	4 blokken China.		xx		€ 5,00
9.125	Japan in stockboekje.		o		€ 6,00
9.126	Kaarten/brieven en allerlei.		o		€ 3,00
9.127	Nieuw Zeeland in Davo 2001/2010.		xx/x/o		€ 10,00
9.128	Nw. Zeeland speciale uitgifte.		o		€ 4,00
9.129	Ordner met zegels uit allerlei landen.		xx/x/o		€ 5,00
9.130	Ordner met zegels uit allerlei landen.		xx/x/o		€ 5,00
9.131	Schoenendoos vol met allerlei zegels.		o		€ 12,50
9.132	Sigaren kist vol uitzoekplezier!!!!		o		€ 6,50

9.133	Tuvalu 5 series treinen.		xx		€	5,00
9.134	Uitzoekdoos met leuk zegels!!		xx/x/o	hcw	€	8,00
9.135	Wereld in dik stockboek.		xx/x/o		€	20,00
9.136	Wereld in snuffeldoosje.		o		€	2,50
9.137	Zuid Afrika in Davo album 1910/2001.		xx/x/o		€	22,00
9.138	Zuid Afrika in Davo album 2000 tot 2010.		xx/x/o		€	15,00
9.139	Postz. benodigheden ook Hawid stroken.				€	10,00
9.140	Super verrassingsdoos.(Niet openen)				€	13,98

Uw schriftelijke koopopdracht naar Anne van Driel,
Hoenderveld 33, 5314BJ Bruchem.
Telefoon 0418-642899.
E-mailadres: veiling@hertogpost.nl



Pzh West Brabant

Prins Bernhardstraat 13 Tel.nr. 0168-462641
4793 CT Fijnaart E-mail: pzhwestbrabant@home.nl

RUIME SORTERING POSTZEGELS VAN VEEL EUROPESE LANDEN
(o. a. gespecialiseerd in Nederland, Duitsland, Zwitserland en Frankrijk)
OOK EEN UITGEBREIDE STOCK VAN O. A. AUSTRALIË

Op de donderdagse verenigingsavonden ben ik altijd aanwezig.
Indien u geïnteresseerd bent in een bepaald gebied kunt u mij dit laten weten. Ik breng dan het gevraagde voor u mee.
Ook altijd een ruime keuze in 5-centsboeken. Tevens behandeling van mancolijsten.



Het mooiste van postzegels

De prestigeboekjes van PostNL geven een verrassende verdieping van de postzegelthema's. Het boekje van de buitenplaatsen uit de serie Mooi Nederland informeert u over de prachtige tuincplexen van deze buitenplaatsen. Of het boekje van de Rundveerassen, dat achtergronden belicht van het wel zeer bijzondere

ontwerpproces van deze serie. Kortom, een abonnement op de prestigeboekjes Nederlandse postzegels, is zeker een verrijking van uw verzameling. Elk jaar verschijnen er zes nieuwe boekjes.

Als u via uw postzegelvereniging een abonnement afsluit, ondersteunt u daarmee tevens uw eigen vereniging.

